

KAR TA SZŁĄZKA

Rys historyczny i statystyczny

SZŁĄZK, noszący tytuł *Wielkiego Księstwa* należy do składu Państwa Pruskiego. Szlązk do roku 1289 stanowił jedną całość z Polską. Dany w poprzednim wieku dzieciom Władysława II jako uposażenie uległ koronie polskiej, podzielony został na ośm księstw: Wrocławskie, Opolskie, Raciborskie, Opawskie, Cieszyńskie, Ołogowskie, Kroszyńskie, Zagajskie. Razi-mierz Wielki ugodą 1335, za-wartą nieprawie (bo przeciw woli Narodu Polskiego) ustąpił zwierzchnictwa, nad zbuntowa-nymi księstwami szlązkimi (od 1289), królowi czeskiemu. W skutek związków mał-żeńskich Szlązk, wraz z Węgrami, Morawią i Lu-zacyą, dostał się 1526 pod zwierzchność domu austriackiego; panowali w nim jednak książęta polscy z rodu Piastów aż do wygaśnięcia tej ro-dziny w 1675 przez zgon Fryderyka Wilhelma księcia na Cieszynie. W ostatnim wieku król pruski stał się panem tej krainy w skutek najazdu 1740 i wojny siedmioletniej. Austria zatrzymała księstwa Cieszyńskie i Opawskie. Powierzchnia Szlązka pruskiego wynosi 741 mil kwadratowych i mieści 2500,000 ludności. Austriackiego zaś 92 m. k. i 412,000 dusz. Miesz-kańcy, w Szlązku pruskim, składają się z Niem-ców (1,600,000), Polaków, Wędów i Czechów (870,000), oraz Żydów (30,000). W Szlązku austriackim Sławianie przemagają. Prawy brzeg Odry (która przerywa Szlązka na dwie równe połowy) zwany jest polskim (wasserpolakisch), lewy zaś niemieckim. Administracyjnie kraj dzie-li się na trzy okręgi: Opolski (Szlązk górny), Wrocławski (Szlązk środkowy) i Lignicki (dol-ny Szlązk). Te okręgi mają 57 powiatów, biorąc nazwiska od miast. Znajduje się nadto 12 księstw, jedno państwo i jedno województwo, rządzone udzielnie przez swoich dziedziców. Ad-ministracja królewska zostaje pod kierunkiem ober-prezydenta, rejency zawiadują okręgami; lan-draci mają władzę nad powiatami. Stany zjeżdżają się corok. Język urzędowy i szkolny niemiecki.

1 2 3 4 5 10 15 20

M II 144
nr. inw.: 813

BIBLIOTEKA KORNICKA
813 M II. 144